

Etika dhe Praktika Klinike në Psikiatri

Irena Thoma^a · Laureta Selimaj^b

Poli i Neuroshkencës QSU “Nënë Tereza”, Tiranë · Spitali Psikiatrik, Vlorë

Abstrakt

Praktika etike qëndron në zemër të praktikës klinike pamvarësisht specialitetit mjekësor. Është absolutisht etike që si rrethi shoqëror brenda të cilës ndodh praktika klinike, ashtu dhe klinikistët, të bien dakord mbi çështjet etike. Një aspekt madhor i vlerave profesionale shtrihet në praktikën etike.

Ashtu si edhe në fushat e tjera të mjekësisë, analiza etike në psikiatri, mund të përqëndrohet në shumë aktivitete të ndryshme, qëllimi i të cilave, është gjithmonë që të gjenerojë sjellje në përputhje me zakonet shoqërore, normat kulturore, vlerat individuale dhe besimet, respekti për dinjitetin njerëzor. Midis këtyre aktiviteteve, praktika klinike, është një nga më të dukshmet.

Objektivi kryesor i këtij referati është të nënvizojë kuadrin etik për psikiatrinë dhe të paraqesë pak nga shumë çështje etike më të hasura në praktikën psikiatrike, të nënvizojë disa nga rrugët që shërbejnë për të nxitur arsyetimin etik kur merresh me ta. Nga shqyrtimi i literaturës kjo temë përqëndrohet në aspektet si: 1) Çfarë është etika; 2) Sfidat bioetike në praktikën klinike psikiatrike; 3) Një kuadër etik për psikiatrinë; 4) Dilemat etike në praktikën klinike; 5) Një shënim mbi të mësuarit e etikës në psikiatri.

Edukimi në etikën mjekësore ka objektivin kryesor të krijojë doktor virtuoze dhe të parashikojë një rrugë për doktorët që të merren me dilemat etike në praktikë ose të përballojnë dilemat etike në praktikë. Psikiatrit virtuoze janë ata që lindin pas reflektimit mbi historitë e tyre personale, mbi vendimet profesionale dhe identitetet e veçanta.

Ethics and clinical practice in psychiatry

Irena Thoma^a · Laureta Selimaj^b

Poli i Neuroshkencës QSU “Nënë Tereza”, Tiranë . Spitali Psikiatrik, Vlorë

Abstract

Ethical practice is at the heart of clinical practice, irrespective of the medical specialty. It is absolutely vital that both the society within which clinical practice occurs and clinicians agree on ethical matters. A major aspect of professional values lies in ethical practice.

As in other fields of medicine, ethical analysis in psychiatry can centre on many different activities, the aim of which is always to generate behaviour in accordance with societal customs, cultural norms, individual values and beliefs, and respect for human dignity. Among these activities, clinical practice is one of the most visible.

The main objective of this presentation is to outline the ethical framework for psychiatry and to present a few of the most common ethical issues in psychiatric practice, highlighting some ways to initiate ethical reasoning when dealing with them. From the review of the literature this presentation is concentrated on the aspects as: 1) What is ethics; 2) Bioethical challenges in psychiatric clinical practice; 3) An ethical framework for psychiatry; 4) Ethical dilemmas in clinical practice, and 5) A note on teaching ethics in psychiatry.

Education in medical ethics has the main objective to create virtuous doctors and to provide a way for doctors to deal with ethical dilemmas in practice. Virtuous psychiatrists are born after reflecting on their own personal stories, professional decisions, and particular identities.
